

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 13420 posała Piotra Glińskiego z 13 listopada 2025 roku w sprawie likwidacji Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego oraz zaniechania budowy Muzeum Dmowskiego w Warszawie, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1 i 2.

Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego nie został zlikwidowany, a przekształcony (Zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 czerwca 2024 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie utworzenia państwowej instytucji kultury – Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego, Dz. Urz. MKiDN 2024 poz. 72).

Decyzję o zmianie nazwy Instytutu podjęła Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 czerwca 2024 r. w sprawie zmiany nazwy Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego, Dz. Urz. MKiDN 2024 poz. 73).

Ad 3.

Na potrzeby zapewnienia nowej identyfikacji wizualnej po zmianie nazwy Ministerstwo przekazało Instytutowi Myśli Politycznej im. Gabriela Narutowicza w ramach dotacji celowej 120.000 zł na podstawie umowy z dnia 9 sierpnia 2024 r. z aneksem z 14 listopada 2024 r. Środki zostały wykorzystane w całości.

Ad 4 i 6.

Prezydent RP Gabriel Narutowicz jest postacią symboliczną – polskim patriotą i demokratą, który został zamordowany przez zwolennika autorytarnej skrajnej prawicy z pobudek politycznych. Dlatego został patronem instytucji, której głównym zadaniem jest troska o dziedzictwo polskiej myśli politycznej – przywiązanej do ideałów demokracji i wolności. Działalność Instytutu Narutowicza jest podporządkowana tym pryncypiom.

Ad 5.

Prof. dr hab. Adam Leszczyński został powołany na stanowisko dyrektora Instytutu Myśli Politycznej im. Gabriela Narutowicza 8 kwietnia 2025 r. decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Ad 7.

„Muzeum Dmowskiego” nigdy nie zostało powołane do życia. W dokumentach wewnętrznych dawnego IDMN planowane muzeum nosiło nazwę „Muzeum Ruchu Narodowego” lub „Muzeum Dziedzictwa Chrześcijańsko-Narodowego”. W IDMN nie powstała jednak żadna koncepcja muzeum. Nie zostały także zgromadzone eksponaty. Dyrekcja IDMN zakupiła rzekome pamiątki po Ignacym J. Paderewskim (w tym fortepian). Są one jednak w większości w opinii ekspertów falsyfikatami. W sprawie tego zakupu trwa śledztwo, m.in. z zawiadomienia dyrekcji Instytutu Narutowicza. IDMN dokonał także w 2022 r. niecelowego zakupu nieruchomości na siedzibę muzeum. Budynek przy Powsińskiej 64a w Warszawie to typowy biurowiec z początku lat 90., który nie nadawał się do celów muzealnych. Nie posiada własnego parkingu zewnętrznego, znajduje się poza centrum Warszawy, a dojazd do niego komunikacją publiczną jest trudny i niewygodny ze względu na stałe przeciążenie ul. Powsińskiej. Ma on także niekorzystną proporcję powierzchni użytkowych do powierzchni wspólnych. Zwiększa to dodatkowo i tak wysokie, ze względu na technologiczny wiek budynku, koszty eksploatacyjne. Adaptacja tego budynku na cele muzealne byłaby niegospodarnością. Według planu inwestycyjnego IDMN z 30 listopada 2023 r. wnioskowane środki inwestycyjne z budżetu państwa na zakup i adaptację budynku do celów muzealnych wynosiły łącznie 77 mln 789 tys. 199 złotych. Do 31 grudnia 2023 r. wydano 32 mln 367 tys. 346 złotych, a więc dalsza adaptacja budynku wymagałaby co najmniej dodatkowych 45 mln złotych. Biorąc pod uwagę, że niezbędna była w praktyce całkowita przebudowa biurowca, koszty zapewne okazałyby się znacząco wyższe od planowanych. Należy podkreślić, że zakup budynku przy ul. Powsińskiej 64a od osób prawdopodobnie powiązanych ze zorganizowaną przestępczością, co szeroko opisywały media, jest przedmiotem zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa złożonych przez Najwyższą Izbę Kontroli, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Krajową Administrację Skarbową, a także dyrekcję Instytutu Narutowicza. Trwa w tej chwili śledztwo w tej sprawie. W świetle powyższych ustaleń kontynuacja projektu muzealnego została uznana za niecelową.

Ad 8.

W 2022 r. dawny IDMN wydał 21 mln zł na zakup budynku przy ul. Powsińskiej 64a oraz 10,5 mln złotych na jego adaptację. Była dyrekcja IDMN wyremontowała pomieszczenia biurowe za środki przyznane na adaptację pomieszczeń na cele muzealne, a więc niezgodnie z przeznaczeniem. Ten proces inwestycyjny stał się przedmiotem zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez byłą dyrekcję IDMN złożonego przez Krajową Administrację Skarbową. Zaniechanie tworzenia muzeum nie pociągnęło za sobą dodatkowych kosztów.

Ad 9.

Nieruchomość w części wykorzystywana jest na cele statutowe Instytutu Narutowicza. Nadmiarowe powierzchnie są sukcesywnie wynajmowane, a przychody wykorzystywane na działalność statutową.

Ad 10.

Wydatki od 13 grudnia 2023 do 15 listopada 2025 na utrzymanie nieruchomości przy ul. Powsińskiej 64a wyniosły 1.798.458,33 zł. W roku 2025 Instytut znacząco obniżył koszty eksploatacyjne oraz znacząco zwiększył przychody z tytułu wynajmu pustych przestrzeni biurowych, które przed przekształceniem dawnego IDMN w Instytut Narutowicza były niewykorzystywane i wyłącznie generowały koszty dla budżetu państwa.

Należy podkreślić, że liczne niegospodarne decyzje podejmowane przez byłą dyrekcję dawnego IDMN nadal obciążają budżet Instytutu Narutowicza. Koszty kontroli, weryfikacji umów zawieranych przez IDMN, sprawdzania wydatków z Funduszu Patriotycznego, w którego sprawie także toczy się śledztwo, stanowią znaczące obciążenie administracyjne i finansowe. Liczne nieprawidłowości w IDMN wykazały także kontrole NIK, CBA oraz KAS, a także wewnętrzne kontrole prowadzone przez nową dyrekcję w trosce o racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel